

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Judecător: N.Corcea

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău

Judecătorii: L.Bulgac, G.Dașchevici și S.Gîrbu

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău, reprezentat de Levco Daniela,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul mun. Chișinău, intervenient accesoriu Societății cu Răspundere Limitată „Liftcom” cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, prin care a fost restituit apelul declarat de Consiliul mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2016, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (în continuare OTC al Cancelariei de Stat) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Liftcom” cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 19 mai 2016 Consiliul mun. Chișinău a emis decizia nr.1/46-10 „Cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivelor private ale SRL „Liftcom” din str. Meșterul Manole, 6/2 și stabilirea relațiilor funciare de arendare a unui lot de pământ” prin care a dispus vânzare terenului aferent obiectivelor private și transmiterea în arendă a lotului de pământ cu suprafața de 0,0993 ha din str. Meșterul Manole, 6/2.

Sușține că, în conformitate cu art.64 al Legii privind administrația publică locală nr.436- XVI din 28 decembrie 2006, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a efectuat un control sub aspectul legalității deciziei nr.1/46-10 și a constatat emiterea actului contestat cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

La 28 iunie 2016, OTC al Cancelariei de Stat prin notificarea nr.1304/ OT4-1261 a solicitat Consiliului mun. Chișinău anularea deciziei nr. nr.1/46-10 din 19 mai 2016 ca fiind emisă contrar legislației, însă nu a parvenit nici un răspuns.

Mai indică reclamantul că în conformitate cu art. 5 alin. (4) al Legii nr. 91 din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, și art.77 alin. (3) și (5) al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006, atribuirea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale în gestiunea economică a întreprinderilor municipale, înstrăinarea, concesionarea, arendarea sau locațiunea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale se efectuează în condițiile legii.

Iar, bunurile domeniului privat al unității administrativ-teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii.

Menționează reclamantul, că înstrăinarea, concesionarea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se face prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.

Consideră OTC al Cancelariei de Stat că, Consiliul mun. Chișinău la adoptarea actului administrativ, referitor la lotul de pământ cu suprafața de 0,0993 ha, vizat în pct. 3 din decizia nr. 1/46-10 din 19 mai 2016, a ignorat prevederile art.9 alin.(2) al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr.317 din 18.07.2003, ce stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

OTC al Cancelariei de Stat și-a întemeiat prezenta cererea de chemare în judecată și în baza prevederilor Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009, art. 4 alin. (9) al Legii nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, art. 220 Cod civil, precum și art. 14 alin. (2) lit. d) al Legii privind administrația publică locală.

Solicită reclamantul, anularea parțială a deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 1/46-10 din 19 mai 2016 „Cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivelor private ale SRL „Liftcom” din str. Meșterul Manole, 6/2 și stabilirea relațiilor funciare de arendare a unui lot de pământ”, în partea transmișiei în arendă a lotului de pământ din str. Meșterul Manole, 6/2, cu suprafața de 0,0993 ha.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 19 aprilie 2017, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de OTC al Cancelariei de Stat. S-a anulat pct. 3 din decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 1/46 – 10 din 19 mai 2016 cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din str. Meșterul Manole, 6/2, cu suprafața de 0,0993 ha. (f.d. 54, 62-65)

La 06 iulie 2017, reprezentantul Levco Daniela în interesele Consiliului mun. Chișinău a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 19 aprilie 2017, solicitând admiterea acesteia, repunerea în termen,

casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f. d. 59-61)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, a fost respinsă cererea apelantului, Consiliul mun. Chișinău, privind amânarea ședinței și cererea cu privire la repunerea în termen a apelului declarat împotriva Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 aprilie 2017 și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă peste termenul legal. (f. d. 78-81).

La 16 noiembrie 2017 Consiliul mun. Chișinău, reprezentat de Levco Daniela a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f. d. 88-91).

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a respins cererea de amânare a examinării cauzei, fără a ține cont că reprezentantul autorității publice locale, urma să participe în perioada 01 octombrie-07 octombrie 2017 la un seminar organizat în or. Antalya, Turcia, fapt confirmat prin anexarea la cerere a notei informative din 28 septembrie 2017, astfel cererea de repunere în termen, fiind examinată lipsa reprezentantului Consiliului mun. Chișinău.

Consideră recurentul că, instanța de apel respingând cererea de amânare a ședinței a ignorat prevederile art. ar. 20, 22, 25 și 26 ale CPC, încălcând principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, precum și principiul nemijlocirii și oralității în dezbaterile judiciare.

Susține cu referire la respingerea cererii de repunere în termen că, la 26 iunie 2017 în cancelaria Primăriei mun. Chișinău a fost înregistrată fișa de însoțire parvenită de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), anexând copia dispozitivului hotărârii din 19 aprilie 2017, iar nefiind de acord cu acesta, actul judecătoresc a fost contestat în termen.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților la proces copia încheierii la 16 octombrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 15024-4 (f. d. 83), însă la materialele dosarului, nu se regăsesc probe în vederea recepționării acesteia.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 noiembrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 05 octombrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea Consiliului mun. Chișinău privind amânarea ședinței de judecată, a respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel înaintată de Consiliul mun. Chișinău, ca fiind depusă tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că concluziile instanței de apel cu privire la respingerea cererii de amânare a ședinței de judecată, de repunere în termen a apelului și depunerea apelului de către Levco Daniela în interesele Consiliului mun. Chișinău, în afara termenului legal sunt justificate.

În conformitate cu art. 236 alin. (5) lit. a), b), alin. (8) CPC, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel. Hotărârea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 CPC.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de OTC al Cancelariei de Stat și anulat pct. 3 din decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 1/46 – 10 din 19 mai 2016 cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din str. Meșterul Manole, 6/2, cu suprafața de 0,0993 ha (f.d. 54, 62-65), a fost pronunțată la 19 aprilie 2017. (f. d. 245, vol. I)

La fel, materialele cauzei atestă că, reprezentantul Consiliului mun. Chișinău la ședințele de judecată în prima instanță, fiind citat legal pentru 12 septembrie 2016, 13 octombrie 2016, 29 noiembrie 2016, nu s-a prezentat. (f.d. 25, 34, 43)

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 19 aprilie 2017, reprezentantul Consiliului mun. Chișinău, nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) (f.d. 52-53).

La 20 aprilie 2017, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a expediat în adresa Consiliului mun. Chișinău, copia dispozitivului hotărârii primei instanțe (f.d. 56), iar la 07 iulie 2017, a fost expediat pentru executare, copia dispozitivului hotărârii (f.d. 57).

Cu toate acestea, Consiliul mun. Chișinău a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe numai la 06 iulie 2017, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC (f. d. 59-61). Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs respinge afirmația Consiliului mun. Chișinău cu referire la faptul că, la 26 iunie 2017 în cancelaria Primăriei mun. Chișinău a fost înregistrată fișa de însoțire parvenită de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), anexându-se copia dispozitivului hotărârii din 19 aprilie 2017, iar nefiind de acord cu acesta, actul judecătoresc a fost contestat în termen.

Or, prin înaintarea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 aprilie 2017 abia la data de 06 iulie 2017, recurenta și-a exercitat dreptul său cu încălcarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și justifică în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea acestuia ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

Mai mult ca atât, nu poate fi reținut și se respinge argumentul recurentului precum că, neîntemeiat instanța de apel a respins cererea de amânare a examinării cauzei, fără a ține cont că reprezentantul Consiliului mun. Chișinău, urma să participe în perioada 01 octombrie-07 octombrie 2017 la un seminar organizat în or. Antalya, Turcia, fapt confirmat prin anexarea la cerere a notei informative din 28 septembrie 2017 și a examinat cererea de repunere în termen, în lipsa reprezentantului Consiliului mun. Chișinău, deoarece Consiliul mun. Chișinău, fiind autoritate publică locală, dispune de o secție juridică, care are posibilitatea de a împuternici și un alt reprezentant pentru participare în cadrul ședinței de judecată, și respectiv, a efectua actele procedurale corespunzătoare.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) CPC, părțile sânt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi

ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău, reprezentat de Levco Daniela.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul mun. Chișinău, intervenient accesoriu Societății cu Răspundere Limitată „Liftcom” cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva